

Egenses første præstegård

Om den første præstegård i Egense, er det kun sparsomme oplysninger, vi har.

Sognepræst Palle Saabye har i 1743 lavet en beskrivelse af Egense sogn. Her skriver han bl.a., at ..."ganske jævn er jorden i dette sogn ikke, men har overalt ujævne steder, banker og høje... østen for Egense ligger en banke, Bøgebjerg kaldet, præstegården tilhørende, fra hvilken man kan se temmelig vidt omkring, ej alene her i landet, men endog Tåsinge, en del af Langeland og Ærø, foruden de nærmere beliggende øer, Drejø, Skarø etc.

Fra samme Bøgebjerg forklarer han, at der strækker sig en "stedesvarende banke", nord om Skovsbo. Det er den banke, vi i dag kalder Egense Ås, og det er ved afslutningen af denne, ved Egense by, at den oprindelige præstegård var beliggende. På indscannede kort fra 1806 (se næste side) kan man se grunden betegnet som Præstegårdens Marker, med en grusgrav i det ene hjørne.

På præstegårdens grund var der en kilde, Bøgebjergs kilden, som han forklarer: ..."ved hvilken den største del af Egense forsynes med overflødig og godt vand til deres kreaturer, endog i strengeste vintre."

I 1663 har vi en beskrivelse fra "Syn over præstegårdene i Sunds Herred 1663". En delegation rejste rundt og besøgte alle præstegårde. Om Egense præstegård hed det, at den tilhørende kirke var ejet af Hvidkilde. Præstegårdens bygninger var et stuehus med 20 fag, ved porten 5 fag kammer og bryggerhus 5 fag. Det søndre lohus 20 fag, det østre hus 17 fag. Bygningen var takseret til 180 Rigsdaler.

Det østre lohus var slemt brøstfeldigt og skulle nedtages og ombygges, hvor man skal genbruge det gamle, der er muligt.

Mandag d. 20. februar 1786 brændte Egense præstegård. Præsten var dengang Erich Hansen Monrath, der havde varetaget hvervet fra 1765.

Efter branden indkaldte Baroniet Lehn gårdmændene Hans Larsen og Rasmus Knudsen, begge af Egense, til at vidne om, hvad de havde observeret ved branden. Det blev fortalt, at al præstens indbo formodes blev lagt i aske. Han havde mistet alt linned og uldent, undtagen nogle møbler. Og at gården, som bestod af 4 længer inden klokken ungefær 5 om aftenen lå på jorden.

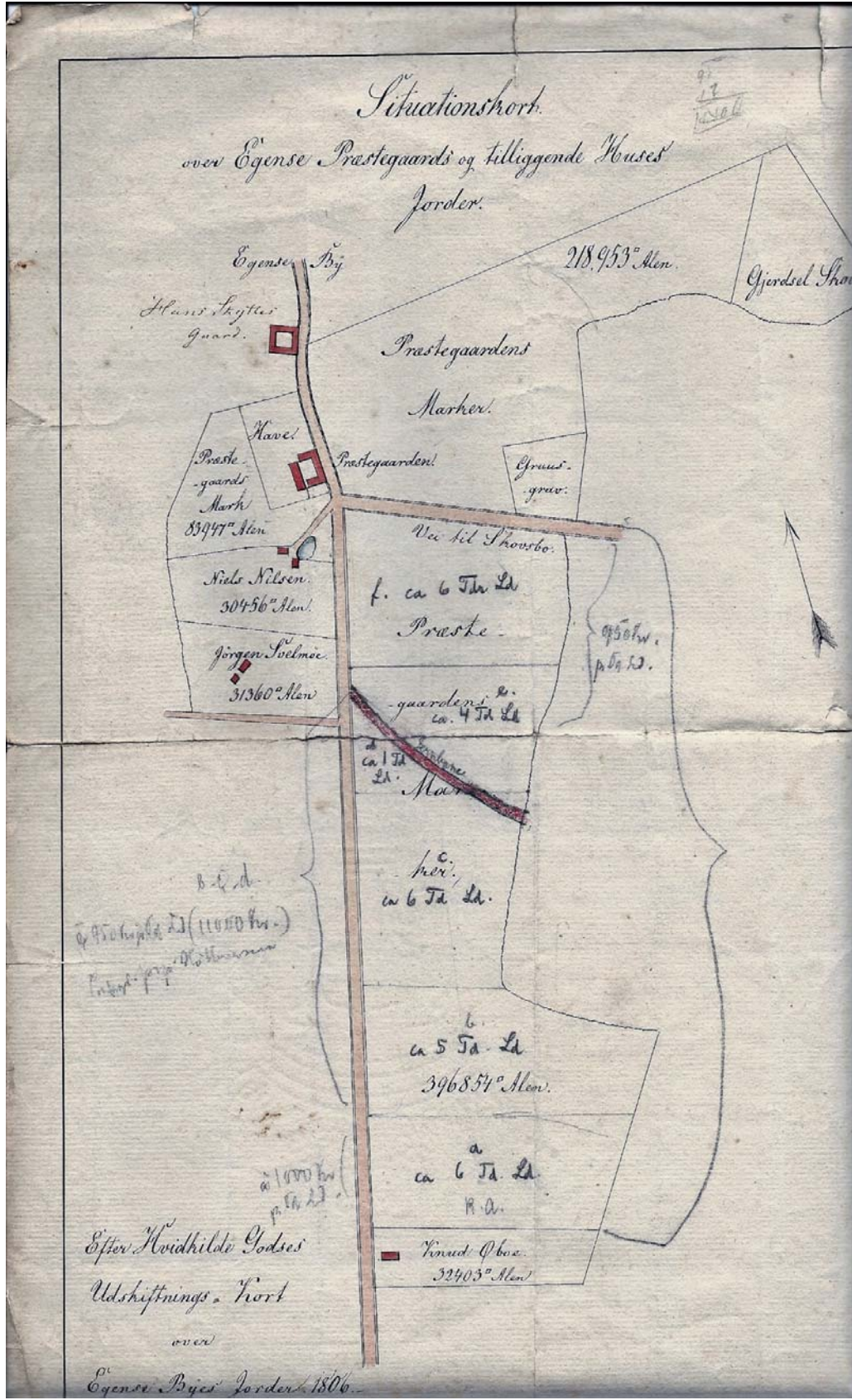
Erich Monrath har skrevet i kirkebogen om præstegårdens brand, at samtidig brændte også kirkebogen, og hans vigtigste bøger og skrifter. Efter branden havde præsten ophold hos degnen Friderich Holm.

Da "den gamle" præstegård blev revet ned i 2016 kunne man se, at en stor del af tømmer og gulvbrædder bar præg af at have været udsat for brand. Man har altså genbrugt det tømmer, der var muligt, til at genopbygge præstegården i 1786.

Situationskort

over Egense Præstegaards og tiliggende Huses
Jorder.

97
1806

b. f. d.
4950 kvadr. Ld (11000 kv.)
Kornet

Efter Hvidhilde Godses
Udskiftningskort
over

Egense Bys Jorder 1806